

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Ilagt gebyr for manglende eller ufullstendig billett

Dato

22.08.2017

Saksnummer

2017-01036

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

21. april reiste klager fra Ila med AtBs buss nr.18 på vei til skolen. Ved Kongens Gate ble klager stoppet av en kontrollør. Klager fremviste sin billett og studentbevis. Imidlertid manglet et "oblat" på klagers studentbevis og klager ble ilagt gebyr.

Klager var ikke klar over at han trengte dette oblatet, som han også forklarte kontrolløren. Men klager ble likevel ilagt gebyr og fikk heller ikke mulighet til å logge seg på studentweb. Klager kontaktet AtBs kundesenter, og ble der oppfordret til å sende inn en klage. Klager fikk imidlertid avslag på sin klage, noe klager synes er veldig feil med tanke på omstendighetene og hvor rask han var med å legge frem bevis at han var student.

Klager krever gebyret slettet.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Dersom kunden reiser med studentrabattert billett er det ifølge AtBs regelverk avgjørende at reisende ved kontroll kan «vise gyldig studiebevis" sammen med gyldig billett, jf. AtBs transportvedtekter § 7.

Hva som anses som gyldig studiebevis fremgår av vårt rabatt - og takstreglem ent: "Ved bruk av periodebillett for student skal gyldig studentbevis med eventuelt semesterkort kunne forevises på reisen. Studentrabatt gis til studenter til og med 34 år. Gyldig studentbevis er norsk studentbevis eller ISIC - kort med NSB - logo. Beviset må vise ditt navn og fødselsdato, studiested, samt at det gjelder aktuelle semester." Det fremgår klart av regelverket at gyldig studiebevis må fremvises når man reiser på billett med studentrabatt.

For elever ved Høyskolen i Kristiania vil gyldig studentbevis være studentkort med oblat for gjeldende skole halvår. Det fremgår klart på baksiden av klagers studentkort at oblaten fungerer som bevis for at semesteravgiften er betalt for gjeldende skolehalvår. Det er den enkeltes ansvar å sørge for at studentbeviset er oppdatert og gyldig til enhver tid.

AtB skiller ikke mellom det å reise uten billett og det å reise med rabattert billett uten legitimasjon for rabatten. Dette fordi en rabattert billett kun anses som gyldig dersom man kan legitimere sin rett til den aktuelle rabatten. Det å reise med ugyldig billett og det å reise uten gyldig billett er dermed i prinsippet samme sak. Dette betyr at man vil bli ilagt samme tilleggsgebyr uavhengig av hvilken av de to grunnene som er bakgrunnen for illeggelsen. AtB har ingen ordning med at man i ettertid kan fremvise gyldig studentlegitimasjon og på den måte slippe å betale gebyr. Det fremgår klart av AtBs regelverk at ved reiser med studentrabattert billett er det avgjørende at den reisende kan fremvise gyldig studentlegitimasjon ved kontroll.

Det at klager i etterkant av kontrollen har skaffet seg og vedlegger kopi av studentbevis sammen med semesterkvittering fritar derfor ikke for betaling av gebyret. Det bør bemerkes at klagers studentbevis ikke har vært gyldig siden januar 2017. Det var først etter gebyrileggelsen i slutten av april 2017 at klager tok seg bryet med å oppdatere semesterbeviset/oblaten for gjeldende skole halvår.

Når det gjelder bruk av skjønn i enkeltsaker er AtB, som en representant for fylkeskommunen, bundet av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper i vår saksbehandling, herunder kravet til likebehandling. Dessverre er det mange som misbruker vår tillit, AtB har derfor sett seg nødt til å tolke regelverket om fremvisning av studentbevis ved kontroll strengt.

AtB opprettholder med dette sin tidligere avgjørelse og viser til vår begrunnelse i tidligere svar til klager.

Nemnda bemerker

Klager ble ved billettkontroll den 21. april 2017 ilagt gebyr da han ikke kunne vise dokumentasjon for rett til rabattert billett, dvs. betalt semesteravgift som student.

Nemnda bemerker at det etter AtBs regelverk, jf. §§ 2 og 7 kreves at det under reisen kan vises dokumentasjon for rett til rabattert billett og at gebyr kan ilegges dersom dokumentasjon ikke fremlegges.

Klager er student ved Kristiania Høgskole og betaling av semesteravgift dokumenteres ved en oblat som skal festes på billetten. Klager hadde i følge kontrollørrapporten kun oblat for høstsemesteret 2016.

Vilkårene for ilegging av gebyr var dermed til stede.

Nemnda er gjennom flere saker kjent med at AtB konsekvent ikke godtar at legitimasjon for rett til rabattert billett kan vises i ettertid. Den reisende har etter AtBs godkjente vedtekter heller ikke krav på dette.

Nemnda har derfor vurdert problemstillingen i disse saker nærmere. Etter nemndas syn er det grunn til å skille mellom å vise fram en billett i ettertid og å vise dokumentasjon for rett til rabattert billett i ettertid når den reisende har en ellers gyldig billett under reisen.

Nemnda viser til sin anbefaling i flere saker fra nemndsmøtet i juni om å vurdere en ordning som praktiseres av enkelte andre reiseforetak og som for eksempel på Ruters nettside er formulert slik:

"Har du gyldig billett, men mangler gyldig bevis på at du har rett til student-, honnør-, eller ungdomsrabatt, vil du få gebyr i en billettkontroll. Vi kan frafalle gebyret hvis du møter opp på kundesenteret vårt innen 14 dager, med gyldig bevis på at du hadde rett til rabatt på kontrolltidspunktet."

Nemndas mindretall, forbrukernes representanter, finner i denne saken at det vil være urimelig å fastholde gebyret og anbefaler derfor at gebyret frafalles. Mindretallet begrunner dette med at moderasjonen er knyttet til passasjeren personlig og at dette vil kunne dokumenteres i ettertid.

I samsvar med flertallets syn anbefales ikke at klager gis medhold.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klagen tas til følge.

Vedtaket er fattet med dissens som fremgår ovenfor.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)

Kristin Aarre (Ruter)

Olav Grøttland (NSB)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)